

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre . . . 3 korona.
 Kézszévre . . . 12 . . .
 Vidékre Negyedévre . . . 5 . . .
 Kézszévre . . . 20 . . .

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

Egyesszám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.

ROSTA.

Keglevich István már régóta nem gyárt könyveket (sohasem is gyártott, csak a nevét adta bérbe!); hasonlóképpen régóta nem vezet semmiféle állami színházat (mikor vezetett is, jégre vitte őket!) — hát most föld, könyvek és színház nélkül fölesapott államférfiúnak.

Valami tréfás csufolódó beledobta Keglevich nevét az események árjába, hogy lesz az új kormányelnök, a ki mindenre kapható.

Senki se vette komolyan a hirt. Csak egy ember hitte el: maga Keglevich. — Sietett is cikket írni egy bécsi lapba. Természetesen kirohant a magyar nemzet ellen. Minden áron be akarta bizonyítani, hogy ő — mindenre kapható . . .

* * *

Szunyog a füsttől, róka a kopócsahólastól, ördög a tömjéntől nem menekül olyan riadtan, mint a szabadelvűpárt attól a hirtől, hogy újra Khuen gróf lesz a kormányelnök.

Akkor ők kilépnék! Akkor a szabadelvűpárt szétszakad, felbomlik és mindörökké vége a világnak.

Igazán bajos megérteni, hogy a szabadelvűpárt egyes tagjai miért riadoznak oly nagyon épen a Khuen-Héderváry nevével? Az a kérdés, hogy mire vállalkozik? Mert ha a parlament, a törvény, az alkotmány ellen, rendeletekkel akar valaki kormányozni, akkor teljesen mellékes minden nemzeti érdekes magyar emberre nézve, hogy az illető vállalkozót ma Kozareknek, holnap Bali Mihálynak hívják-e? Csak hóhérmesterség az, a mit folytat.

Az a kérdés tehát, hogy a szabadelvűpárt hajlandó-e ilyesminél a — segéd szerepére? . . .

* * *

En nem tudom különben, kinek telhetik abban kedve, hogy a magyar nemzettel minden áron április bolondját akarja járni?

A levegő tele van örült hírekkel. Már szinte látja az ember, hogyan szegeznek az osztrák generálisok összes ágyúikat a magyar nemzetnek . . . zsarnokság, abszolútizmus, fegyveres erőszak, golyó és akasztófa: ezek a gyermekrémitgető fenyegetések röpködnek mindenfelé.

De ugyan ki ül fel az efféle áprilisi ugratásnak?

A magyar nemzet még a füle botját se rezdíti meg az ilyen mókákra. A magyar megy nyugodtan a maga útján és neveti a bolond németet, aki majd megpukkad mérgezően, hogy nem sikerül neki Magyarország forradalmi hangulatra ingerelni.

Olyan az eset, mint a jámbor madár

ijesztő, mely a nagyszélben is hiába tengleng a szőlő felett: a madár ismeri már, nem ijed meg tőle. Ráül a madárijesztőre, dalol egyet rajta, aztán szépen odatelepszik az érett góhér mellé, s vigan csipegeti. Miatta a madárijesztő ugyan rázhatja a rongyot!

Az ország nyugodt.

— márc. 25.

Bécset a hideg leli. Bécs homlokán izzó verejték gyöngyözik. Szóval Bécset valóságos halálos láz gyötri. annyira nyugtalankodik a Magyarországon történő dolgok miatt.

Még jobban izgatja Bécset az, ami nem történik. Miért nem tört ki még Magyarországon a forradalom? Miért nem lehet Jellasics és Windischgrätz utódait bevezényelni a bort, buzát, békétlenséget bőven termő magyar földre? s miért nem lehet halomra lövetni a gögös, nagyralátó Kossuth-kutyákat?

A bécsi lapokat göresös idegesség rángatja. Folyvást csilingel a telefonjuk és zaklatják magyar kartársaikat véres világra szóló forradalmi hírekért.

De Budapestről csak azt a kopott szóvirágot suttogják a bécsi fülekbe, hogy:

— A sipkaszorosban minden csendes!

Az osztrákok persze szívesen vennék, ha ezt a szólásmondást igazi értelmében szerint vehetnék. Ha ugyanis Magyarország már teljesen le volna verve s a diadalmas osztrák hősök elől Apponyi, Bánffy, Kossuth úgy szaladnának, mint Kuropatkin futott Mukdentől ördög tudja meddig.

De mindebből a hön óhajtott eseményből semmi sincs. Magyarország a szó szoros értelmében igazán csendes és nyugodt.

Csendes és nyugodt az egész ország. Az emberek végzik napi munkájukat; dolgoznak és keveset beszélnek. Izgatottságnak sehol semmi nyoma. Minden döcög a hétköznapi kerékvágásban. Akinek gondjai vannak: összeráncolja homlokát Akit majd felvet a bőség: viganél, táncol és füttyörész.

A gazda kémlí az időjárást és azt gondolja magában, hogy valamilyen termés az idén is, esztendőre is majd csak lesz, akármint fordul a világ sora ez az áldott magyar föld csak nem hagyja cserben a magyart. A kereskedő az árfolyamokat nézi és mosolyog. Lám a külföld bizik Magyarországon! A magyar értékek rendületlenül állnak a

párizsi és berlini piacon . . . A nép sem igen busul.

Annyit már tud, hogy adót nem fizet, katonát nem ad! A három évet kiszolgált fiúk is ösmerik már a dörögést. Kétszer nem lehet megismételni azt a méltatlanságot, hogy benn tartassák azt a ki törvényes kötelességét becsülettel teljesítette. Ha megint megmerik próbálni, — egyszerre harmincezer ember dobja el a fegyvert és haza megy és azt feleli a német kommandóra, hogy eb ura fakó!

Szóval csendes és nyugodt az ország.

És miért is nyugtalankodnék?

Abszolútizmussal fenyegetik? Ugyan ki ijed meg ilyen gyerekes ijesztgetéstől? Hiszen Bécs is csak tovább lát talán az orra hegyénél. Nem látja, mi történik az abszolútizmus dicső otthonában? Nem látja Szergiusz nagyherceg testének véres roncsait? Nem látja a szegény szánni való orosz cár kínos vergődését pokoli gyötrelmekkel telt iszonyu életéért az örökös rettegést?

Aztán végre is I. Ferenc József magyar király letette a koronázási esküt. Megesküdött az élő örök Istenre és minden szenteire, hogy magyar törvényeinket megtartja és másokkal is megtartatja.

Ki az a vakmerő gonosz, felségsértő, aki föl merészli tételezni a 75 éves alkotmányos királyról, hogy megszegi esküjét? I. Ferenc József, akitől Isten erőszakos halállal elvette egyetlen fiát; Ferenc József, a ki mellől a drága hitvest gyilkos kéz taszította el, — a mi sokat szenvedett öreg királyunk élete alkonyán esküszegéssel végezné uralkodói pályáját? Nem! nem! ilyesmit még csak gondolni is bűn!

Már pedig a magyar nemzet nem kíván egyebet koronás királyától, csupán azt kívánja, hogy tartsa meg a törvényeket, melyekre esküt tett.

Igy hát egészen nyugodt lehet Magyarország és a magyar nemzet a legkisebb izgalom nélkül haladhat előre a köznapi élet útján. Nem lesz semmi baj! — Huzódik-halasztódik az ország ügyének alkotmányos elintézése, de abban senkinek sincs joga, nem is lehet oka kételkedni, hogy végre mégis felvirad az elintézés napja . . .

A vetés még nem érett. De majd lesznek forró napok és az arany kalász megéri. Akkor következik az aratás. A gyümölcs érése is idő kell. Csak türelem! Magyarország királya sohasem lesz esküszegő!

A református zsinat.

Az ev. ref. zsinat tegnap délelőtt 10 órakor folytatta tanácskozásait Kun Bertalan püspök egyházi és Báró Bánffy Dezső világi elnökök vezetésével. Miután a tegnap tartott ülés jegyző könyve Miklós Ödön felszólalása után hitelesített, jelentette Bánffy báró elnök, hogy Dókus Gyula zsinati tag helyett Dr. Finkey Ferenc hívatott be.

A kérvényi bizottság jelentéseit Nagy Károly előadó terjesztette elő. Így bemutatta Nagy Ferenc és társai gyulai lakosok azon kérvényét, melylyel panaszt tesz az ottani presbiterium választása ellen a hol rokonok, testvéreicsők választattak meg. Az előadó javasolja az ügyet a kerületnek kiadni elintézés végett. Ifj. Péter Károly a rokonok összeférhetetlenségét kívánja kimondani. A zsinat Miklós Ödön, Dombó Lajos és Dégenfeld József gróf felszólalása után a tiszántuli kerületnek adja ki.

Kérvényeztetett, hogy Krox János Skót lelkész emlékére május 21-én a református templomokban beszéd mondassék. A zsinat Dégenfeld József gróf, Dombó Lajos felszólalásai után Bartók György püspök javaslatára a kérvényt a kerületekhez utasította saját hatáskörükben való intézkedés végett.

Némely kisebb fontosságú kérvény elintézése után dr. Baksa Lajos előadó előterjesztette az egyházalkotmányi szakbizottság jelentéseit.

E bizottság jelentése kapcsán a zsinat elfogadta ama javaslatot, hogy a konvent felhívatik a hitoktatói állások szükséges további szervezése s azok megfelelő javalmazása végett a vallás és közoktatásügyi miniszternél közbejárjon.

Ugyszintén elfogadta a zsinati bizottság ama javaslatát, a mely a vadházasságok elleni intézkedések szigorítását kívánja.

A bizottság egy új egységes halotti énekes könyv használatba vételét kívánja és egyúttal egységes liturgiát javasol behozni. A zsinat Czike, Dégenfeld gróf, H. Kiss Kálmán és Garzó zsinati tagok felszólalása után fogadta a bizottság javaslatát s utasította a konventet, hogy a zsinat legközelebbi ülészakára indítványt mutasson be.

Ezután Kenessey Béla előadó előterjesztette az adóügyi bizottság javaslatait, a me-

lyek úgy a közalaphoz való hozzájárulását, mint az egyházi adó kulesát szabályozzák. Tisza István gróf az egyházi adó kulesát meghatározó szakaszokat megelőzőleg a közalap hozzájárulást kívánja tárgyalni, a közalaphoz mindeddig az állami egyenes adó egy százalékával tartozott minden egyházközség hozzájárulni, míg most a bizottság 1 és fél százalékra kívánja felemelni a hozzájárulást.

Konc Imre esperes határozott ellensége a felemelésnek, kívánja, hogy a régi alapon maradjanak meg, mely már amúgy is nehéz terheket rótt a hívekre. A mintegy 30,000 koronás hiányt az állam által adott detációtól kívánja fedezni.

Dányi Gábor csatlakozik az előbbi felszólaláshoz.

A nagy válság.

március 25.

Mit remélnék a nemzet ellenségei? Azt remélik, hogy a nemzet barátai nem fognak összetartani.

No hát ez bizony sovány remény! És mégis minden mesterkedés e körül forog. Az eszközök különbözők; de a cél csak egy. Megfélemlíteni, kibőjtölni, fenyegetni, esellel, hazugsággal körülvenni, megbontani, szétugratni az ellenzéki szövetséget: erre törekszik valamely titkos politikai áskálódó már hetek óta.

De mire való ez a hasztalan kísérletezés? Hiszen ha sikerülne is a szövetség ellenzék férfiai közül egyeseket megtántorítani, ez még nem jelentene az ellenség javára semmiféle eredményt. Mert egyes férfiak lehetnek ingadozók, gyengék, bűnösök; de a nemzet rendületlen, erős és szeplőtelen!

Semmi érteleme tehát a gyáva tapogatózásnak, a bátortalan sötétben bujkálásnak. Tessék megadni a nemzetnek, a mi a nemzeté, akkor a király is megkapja, a mi a királyé. Vagy pedig himezés-hámozás nélkül tessék a nyers erőszakra hivatkozni s

haladéktalanul kihuzni azt a rozsdás osztrák kardot a hüvelyéből. Hadd lássuk hány zsákkal telik!

Végre is a tisztelt ellenfélnek nincs oka sokáig habozni. Hiszen hozzá lehet szokva, hogy mindig esufosan elverték és vesztett esaták után kénytelen volt kudarc-al visszavonulni. Hát most is az a sors várakozik rá. Csak rajta!

És a magyar nemzet is nyugodtan nézhet a fejlemények elé. Mert akár így, akár úgy fordul a dolog: a magyar nemzetnek győznie kell és a magyar nemzet győzni fog!

Legujabb hireink im ezek:

Tisza Rakovszkynál.

A legkülönösebb megjegyzésekkel kísérik politikai körökben azt az eseményt, hogy gróf Tisza István meglátogatta Rakovszky Istvánt és hosszasan tanácskozott vele.

Azt mondják, hogy e látogatás célja az volt, hogy valamiképen éket lehessen verni az ellenzéki szövetség egységébe.

Az ék szerepére állítólag Rakovszky vállalkoznék. De ez is valószínűen csak ráfogás lesz, hogy talán így egymásra lehetne uszítani a Rakovszky meggyanusítása által megbántott néppártot és a többi pártokat. Ezek mind kétségbeesett kísértetek, melyek célhoz nem vezethetnek.

Rakovszky megtántorodhatik, elárulhatja a nemzeti ügyet (amit nem hiszünk!) de egy fecske nem csinál nyarat. És ha az egész világ összeroppan, az sem változtathatja meg azt a sarkigazságot, hogy a magyar nemzetnek törvényes, alkotmányos és természetes joga van a nyelvéhez, a hadseregben, a közigazgatásban és a nemzeti, élet minden nyilvánulásában!

A japánok.

— Ősi eredetük. Gyermekkoruk. Házaséletük. Foglalkozásaik.

A győzelmes japánok belső élete, szokásai egyre jobban érdeklik az európai világot, mely nem győzi esodálni, hogy a japán nemzet 30—40 év alatt haladt annyit a művelődés útján, a mennyit más népek több száz év alatt.

A japánok ősi eredete olyan mélyleges homályba van burkolva, akárcsak a miénk. A modern tudomány egyelőre abban állapodott meg, hogy az ősi ainók és a kínai tengeren átvitorlázott mongolok keveréke volna a japáni. Az aino még ma is valóságos ősember, aki felett nyomtalanul suhantak el az évezredek. Ott él az ismeretlen rengetegek mélyén, fából, hánacsból összerótt kalyibájában. Csak éppen, hogy beszélni tud. Írást, számjegyeket nem ismer. Mérges nyilaival, kövel kikalapált vaskésével felfegyverkezve üzi és hajszolja a vadat Yeso őserdeiben, nem férfias kedvtelésből hanem szükségből, mert táplálékot, ruházatot a maga emberségéből nem tud előállítani. Istene a medve. Ha egy boscot sikerül elfognia, láncra veri és istenként imádja egy-két esztendeig; aztán, ha megnőtt, még egy tiszteletteljes bucsuimát intéz hozzá és agyonveri.

A másik ősi a szerencsétlen koreai. Míg az aino megmaradt a maga barbárságában, a koreai hajdanta fényes kulturából súlyedt vissza a tudatlanságba; mert ma már bizonyos, hogy a kínaiak épp úgy, mint a japánok, a koreaiaktól tanulták a könyvnyomtatást, a fazekasmesterséget, a lakkművészetet és az acélkészítést. És ma a koreai mind-ebből nem tud semmit.

E kettős ősi ivadéka a japán ember. Ha felnőtt korában nem is a legszebb, de gyermeknek gyönyörű a japán. Kis pufók arcából olyan vakítóan ragyog ki két fekete szem. akár két fekete gyémánt. A gyermek tán még inkább, mint nálunk, valóságos bálványa a családnak, de... elhinnék a mi anyáink, a japán anya sohasem esőkolja meg gyermekét, mert Japánban a csók ismeretlen. Mivel pótolják, nem tudni de úgy látszik, el vannak nélküle.

A japán gyermek, míg jártányi ereje nincs, igen kellemes életet él egy zsákban, amely vagy az anya, vagy az idősebb testvér hátára van kötve. Ebben a zsákban tölti az ifjú állampolgár egész napját, rövid megszakításal.

Sok anya leborotválja a gyermek koromfekete haját, nem hagyva meg csak egy előre kötött tineset, mely hajdanta támasztékul szolgált a sisaknak, de ma már értelmesebb a leánygyermek korán tanul táncolni, nem azért, hogy táncosnő legyen, hanem hogy idők múltán szórakoztassa vele a férje urát, mert a japán férfi ázsiai, tehát böles, tehát nem táncol. Nem kell azonban azt hinni, hogy a tánc volna az egyetlen tudomány, amit a leánykába csepegtetnek. Korántsem. A zenét is kultiválják, leginkább a háromhuru szamiszenten, melynek az a nagy előnye van a zongora fölött, hogy kevesebb hurja lévén, kevesebb hamis akkordot lehet rajta egyszerre kijátszani, hangja pedig alig erősebb egy jó erőben lévő cserebogár zümögésénél.

A gyermek iskoláztatására is nagy gondot fordítanak s bizony-bizony megszegyenitenek minket, mert ott minden férfi és nő

irni olvasni tud. Nem munka nélkül mulik hát el a gyermek élete Japánban sem: megvannak áldva ők is alsó-, közép-, és felső- és szakiskolákkal, csak úgy, mint jó magunk. Mind a mellett jut egy kis idő a szórakozásra is.

A nő szerepe tulajdonképpen csak a családban alárendelt szerep. Ott a férj, az apa a korlátlan ur. De ha az apa meghal, a kormányzás joga az anyától, még a nagykorú fiugyermek fölött is. De a hajadon vagy gyermektelen özvegy teljesen független és úgy él, ahogy jónak látja. Lehet gésa, énekesnő táncosnő. Járhat vendégszerepekre vagy elszereződhetik egy szintársulathoz pályája olyan lesz, aminőt teremteni tud magának...

A munka és a küzdelem, az életszükségletek megszerzése a férfi dolga. És a japán férfi bizony ki is veszi részét belőle. Termete apró, véznának és cingárnak látszik, de azért szívós és erős, mint az erdők vadja. Szakértők úgy mondják, hogy a japán akrobata mellett eltörpül minden nyugoti mutatvány. A tornán kívül a birkózás és vívásnak is nagy a becsülete Japánban.

Ami a műipart, festészetet és a diszítést illeti, abban nem vitathatja el senki a japán mesterek fölényét. És mindjárt megértjük az okát ennek a hihetetlenül gazdag művészi fejlődésnek, ha elgondoljuk, hogy a japán főurak századokon át abban vetelkedtek, hogy kinek van különb festője, fegyverkovácsa, lakkművésze és fazekasa.

De a művészetért való rajongás nem monopoliuma a főuraknak és gazdagoknak. A szegényesebsorsuak nem kevésbé igaz műbarátok, de fájdalom, nem lévén hozzávaló módjuk, kénytelenek saját bőrüket fel-

Tisza a királynál.

Az udvari ebéd után következett cerelen résztvevő képviselőknek nem kellett nagy éléslátás ahhoz, hogy észrevegyék azt a nagy tanácsalanságot, melybe az udvar és az intéző körök jutottak. A király — mint értesülünk — minden egyes képviselőt megkérdezett:

— Hát tulajdonképpen mi a kibontakozás akadályai? Most egyszerre akarják mindazt megcsinálni, amit harmincnégy év óta nem követeltek.

És ezután tette hozzá:

— Hiszen én megteszek mindent, amit csak tehetek. . . Nehéz idők!

Alig hogy a király elhagyta a dohányzó termet, ahol a cerce folyt, Tisza rá vetette magát az ellenzékre.

— Miért csináltak ekkora kavardást? A helyzet kulcsa mindig a ti kezetekben van.

A vitatkozás azonban meddő eredménnyel járt s Tisza ki is jelentette:

— Nem tehetek mást, mint amit megteszek. Holt pontra nem engedhetem jutni az ország ügyeit.

Tegnap délelőtt aztán kihallgatáson volt a királynál. Délelőtt tíz órakor jelent meg az uralkodó előtt s félóráig maradt az audiencián, amelyről visszatért a miniszterelnöki palotába. A miniszterelnök az audiencia lefolyásáról megtagadott minden felvilágosítást, valószínű azonban, hogy az döntő fordulatot jelent a válság sorsára. A király hivatalos tanácsadója rámutathatott arra hogy eddig a meghívottak, akik Budapesten jártak a királynál, ugyanazon az állásponton vannak, amelyet rengeteg szakadékok választanak el a király felfogásától és a további experimentumoknak sem lehet más eredménye. Tehát nem marad más hátra, mint vagy bal felé fordulni, a koalíció álláspontja felé, vagy a másik oldalra: megcsinálni a parla-

ldozni a művészet oltárán. Ez már igazi művészi lelkesedés, mert bizony alig akadna közöttünk valaki, aki hetekig-hónapokig szisztematikusan nélkül állna ki ezernyi ezer tűszúrás, melylyel a testbe himezik azokat a végtelenül finom sárkányokat, cimereket, tájképeket, és cirádákat . . .

Egészen különleges a japán kertészművészet. Ez is a japán művészet közös ösforrásából, a természet rajongó szeretetéből ered. Még a szegényebb földműves is kiharcolt szűken kimért földcskéből néhány talpalatnyit és kertet csinál belőle, amelyet fölékesít kőlámpákkal, fogadalmi kapukkal. Bevezeti a közeli forrást is, vagy annak legalább egy részét, és apró gátak segítségével csinál belőle egy tavacskát, persze csak akkorát, hogy egy gyermek is átléphet rajta és benépesíti arany és ezüstszínű halacskákkal. Az igen szegény ember, a nagy városok iparos lakója, ahol a telek drága és kertre még a gazdagnak sem jut, másként segít magán. Ő is csinál magának kertet, parkot, de csak egy ládácskában, amelyben két-háromszáz éves fenyők vannak, de egyik sem magasabb 10—15 centiméternél.

Türelem és kitartás kell az efféléhez, ami a japánok egyik főtulajdonsága. Nem siet semmivel. Sem az étellel, sem a meghalással. Ez a nyugalom az oka, hogy harci erényei és művészi temperamentuma mellett ugyan kitűnő kereskedő is a japán. Talán nem oly megbízható, mint a kínai és ugyan csak rá kell nézni a körmére, mikor üzletet kötünk. De hogy a maga hasznának ne ű lenne a legjobb sáfárja, arról szó sem lehet. Mióta pedig megérintette a civilizáció szele, sietett elsajátítani a nyugoti kereskedelem minden csalafintaságát.

menten kívül álló darabant-kormányt. Az egyik éppen olyan nehéz a király számára, mint amilyen veszedelmes a második.

Hogy mi ment elhatározóba, azt még sejteni sem lehet. Valami döntés azonban történt s erről a legközelebbi órák feltétlen bizonyosságot fognak szolgáltatni.

Az ellenzékéről.

Gróf Andrássy Gyula két napi tartózkodásra Töketeresre utazott. — Kossuth Ferencnél tegnap délelőtt ismét bizalmas tanácskozás volt, melyen az ellenzéki pártok vezető férfiai foglalkoztak azokkal a támadásokkal, amelyek immár rendszeresen folynak a koalíció egysége ellen. Szóba került a hír, hogy Rakovszky Istvánnak buzgó törekvései vannak az ellenzéki szövetség ellen, de ezt a néppárt alelnöke maga megeáfolta.

— Hja, van, vagy lehet is kifogásom a vezérbizottság ellen, a fürdővízzel együtt igazán nem akarom a gyereket is vízbe önteni! — mondta hallomás szerint. — Én volnék az utolsó, akinek oka lehetne bármiféle akcióra. A néppártnak eszeágában sincs a koalíció megbontására gondolni.

*

Politikai körökben elterjedt hírek szerint ma és holnap nem lesznek kihallgatások. A reggeli újságok azon híre, mintha ma udvari ebéd lenne, teljesen alaptalan.

*

A kabinetiroda tegnap értesítette a Ház elnökségét, hogy a király hétfőn délelőtt 11 órakor együttes kihallgatáson fogadja: Justh Gyula, Bolgár Ferenc és Rakovszky István házelnököket. Ez lesz az elnökség szokásos bemutatkozása a királynál.

A szabadelvű pártkörből.

A szabadelvű párt intéző bizottsága esti ülésén Tisza kijelentette, hogy a Wekerle közreműködésével alakítandó kabinet terve meghiúsult ugyan, de azért ő továbbra is arra fog törekedni, hogy a válság alkotmányos megoldása lehetővé tétessék.

Keresgélés.

— Jelenet. —

Színhely: egy külvárosi korema ivója. Egy igen elegánsan öltözött éltés uriember, aki a szabadelvű párttagja, a következőképpen tárgyal egy markos legénynyel:

Az ur: Mutassa az izmait.

A legény: Tessék. (Megmutatja a muszklit).

Az ur: A tenyerét . . .

A legény: Tessék. (Megmutatja.)

Az ur: A lábát . . .

A legény: Ehun la. (Megmutatja.)

Az ur: Most kipróbálom a feje keménységét. (Néhányszor fejbe vágja.)

A legény: Más nem kell?

Az ur: Nem.

A legény: Hát most mondja el, mi járatban van itt?

Az ur: Pszt. Csöndesebben.

A legény (sugva): Mi járatban van itt?

Az ur: Nem hall bennünket senki?

A legény: Nem.

Az ur: (sugva): Hajlandó volna ön . . .

izé . . . ne ijedjen meg . . . Készüljön el a legrosszabbra . . .

A legény: ? ? ?

Az ur: Hajlandó volna ön . . . elkészült már a legrosszabbra?

A legény: El.

Az ur: Akkor megmondom. Hajlandó volna — miniszterelnök lenni? Ne ijedjen meg. Nem fog sokkal nagyobb pofonokat

kapni, mint amikor darabont volt. Legföljebb a mennyiségben lesz különbség. Többet fog kapni.

A legény: És . . . és . . . ki most ott az elnök?

Az ur: Justh.

A legény: Tyü . . . az vagdosta a széket.

Az ur: Igen. Most ül rajta.

A legény: (fejét vakarva): Akkor is ült előbb rajta, de aztán maga alá nyult és felcsapta az emelvényre. Nem megyek én oda.

Az ur: De gondolja meg! A cím! A rang! A fizetés! A nyugdíj!

A legény: Hát az a Pozsgay még alkalmazva van ott?

Az ur: Pozsgay? (Nem meri ráhagyni): Hát . . . ugy bejár néha. De most már egészen más, mint volt. Tudja Isten . . . olyan csöndes . . . egy szót se szól.

A legény: Akkor se szólott egy szót se, csak szájon kapta az őrmestert.

Az ur: Ejnye, ejnye.

A legény: Hát az a Rigó ott van még?

Az ur: Az is eljön néha . . . de most már olyan kövér, hogy nem kell tőle félni. Nem tud fürgén mozogni.

A legény: Az őrmester is ezt mondta december 13-án. De ráfeküdt.

Az ur: Az őrmester, Rigóra?

A legény: Nem. Rigó, az őrmesterre. Veszélyes ember az. Léccel is dolgozott. Ő kommandotta fölön Sós Antit. Nem megyek én oda még elnöknek se.

Az ur: Pénz! Hatalom dicsőség!

A legény: Nem kell nekem. Hanem van nekem egy barátom, aki egyszer majdnem lenyomta Robinettát. Az ugyan üldögélt egy kicsit fegy-ügyben. . . De hát ezt csak nem kell az uraknak!

Az ur: Nekünk? Nem ismer maga minket! hol lakik az az ember? . . .

(Noteszt vesz elő és beírja.)

NAPI HIREK.**Választási napló.**

Április 3. Vác.

Április 4. Sopron Szeged, Győr.

— Az istentiszteletek sorrendje a róm. kath. templomban Gyümölcsoltó Boldogasszony napján reggel 6 órakor miséznek: Nyári Ignác, 7 órakor Kampell József, a 8 órai misét egyik kegyesrendi tanár mondja a főgymn. növendékei számára, 9 órakor az ünnepélyes nagymiséét Dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, kanonok plébános segédlettel, utána Nyári Ignác prédikál, háromnegyed 11 kor a Svetits-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szentmisére, melyet Molnár K. Dezső h. igazgató végez, fél 12 órakor miséznek; Szabó István délután 3 órakor lytánia és vasárnap reggel 6 órakor miséznek; Mellan István, 7 órakor Szabó István, a 8 órai misét egyik kegyesrendi tanár mondja a főgymn. növendékei részére, 9 órakor az ünnepélyes nagymiséét Dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, kanonok plébános segédlettel ugyanő prédikál, háromnegyed 11 órakor a Svetits-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szentmisére, melyet Molnár K. Dezső h. igazgató végez, fél 12 órakor miséznek; Nyári Ignác, délután fél 3 órakor Nyári Ignác keresztény tanítást tart; 3 órakor keresztuti ajtatosság és Rózsafüzér.

— **Választási mozgalmak.** Sopronban, Győrött és Vácott lelkesedéssel készül a függetlenségi lakosság az új választásra s alapos a remény, hogy Sopront és Győrt visszahódítják a függetlenségi pártnak. — Sopronban Berecz Abel függetlenségi megválasztása igen jó kilátásokkal kecsegtet. A győri függetlenségi és 48-as párt és a szövetséget ellenzék Hilbert Károlyt volt képviselőjét jelölte. Váccon Botlik János földbir-

tokos a függetlenségi párt és szövetségzett ellenzék jelöltje. Megválasztása előreláthatólag egyhangú lesz.

— **Bánffy Dezső jelölése.** A szegedi újpárt elnöksége tegnap ülést tartott, melyen Bánffy Dezső bárót minapi kijelentése alapján a szegedi I. kerületi képviselőségre jelölte. Az újpárti választópolgárok jelölése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Tisza-szálló nagytermében.

— **Kóburg Lujza elmeállapotának megfigyelése.** Bécsből jelentik hogy a főudvarmesteri hivatal tegnap ülést tartott Kóburg Lujza hercegnő ügyében és az ülésen dr. Feitsmenthal és dr. Stimmev is résztvettek. Dr. Stimmev a hercegnő nevében azt az ajánlatot tette, hogy az elhunyt dr. Garnier helyébe dr. Dubuisson Pál főorvost, a szajnai törvényszék elmeorvosozati szakértőjét nevezzék ki, második orvosszakértőnek pedig tartásuk meg Magnant, aki Garnierral együtt már jóformán el is készült a hercegnő elmeállapotára vonatkozó szakvéleményével. Valószínű, hogy az ügy most már gyors tempóban fog lefolyni s pár hét múlva végleges döntés is történik az ügyben, mert az ülésen a főudvarmesteri hivatal részéről olyan kijelentés történt, hogy nem kívánja az ügyet halogatni.

— **A Rákóczi-induló.** Már évek óta keresi fel minden tavasszal egy igen illusztris vendég Abbáziát. Európa legöregebb uralkodóját, Adolf luxemburgi nagyherceget tologatják minden tavasszal toló kocsián Abbázia kies sétatányain fel alá. Természetes, hogy a fürdő egész közönsége ismeri a 88 esztendő nagyherceget, a kit a lehető legnagyobb népszerűség vesz körül. Minden napi körutjai alkalmával a Quarneró-kávéház előtt is el szokott haladni a hol a magyar cigány-banda szórakoztatja muzsikájával a közönséget. A minap a cigányzenekar éppen valami magyar nótával gyönyörködtette az asztalokat sűrűn körülülő internacionális közönséget, mikor a primás megpillantotta a nagyherceg toló-kocsiját, a mely a kávéház felé közeledett. Rögtön félbeszátotta a nótát és az egész zenekar a Rákóczi-indulóra zendített rá. A dolog némi feltűnést keltett, de magyarázata az, hogy a nagyherceg, mindjárt a fürdőbe érkezésekor megizente a cigányzenekarnak, hogy nagyon szereti hallgatni a Rákóczi-indulót. — Azóta, valahányszor megjelenik toló kocsiján a kávéház előtt, a cigányok nyomban rázendítenek kedves indulójára. A galambosz fejedelem nyájasan mosolyogva hallgatja végig a vérpercegető magyar indulót — a cigányok pedig napi husz korona salláriumot kapnak tőle ezért a gyönyörűségért.

— **A megyei állandó választmány** e hó 30-án délelőtt 9 órakor gyűlést tart.

— **Elhalasztott vásárok.** A kereskedelmi m. kir. miniszter ur engedélye folytán Nagykálló községben a f. évi április 27-ére és június 29-re eső országos vásárok ez évben kivételesen április 13-án illetve július 6-án fognak megtartatni.

— **Pályázatok.** A magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetőségének Kelenföld-Gyékényes állomások közötti vonalain az 1905. évben szükséges mintegy 4418 mm. darabolt kavics szállítása iránt pályázatot irt ki. Az ajánlatok legkésőbb március 31-ig adandók be. A cs. és kir. hadügyminiszterium a nagyszabeni helyőrségi kórház fehérművek szállítására pályázatot irt ki. E pályázati felhívás a „Budapesti Közlöny” március 21-ik számában magyar nyelven is

megjelent. Érdeklődők a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetik.

— **Köszönetnyilvánítás** Az iparos tanonciskola szakirányú téli tanfolyamára járó építő iparos tanulók megjutalmazására a nemes város által költségvetésileg előirányzott összeghez Biczó Gyula építő mester ur 10 koronát adott. Fogadja adományáért az ip. tanonciskolai bizottság és a jutalmazandó ip. tanulók nevében szíves köszönetemetz Dóczy Gedeon, ip. tanonciskolai igazgató.

— **Trachoma tanfolyamok.** A trachoma kórtanából és gyógyításából községi, kör- és hatósági orvosok számára a belügyminiszter megbízásából 1905. évi június hó 15-étől bezárólag 24 ig, tíz napig tartó trachoma tanfolyamokat fognak tartani és pedig: 1. Budapesten, a magyar Tudományegyetem szem klinikáján. Tartja dr. Grósz Emil egyetemi tanár, trachomaügyi kormánybiztos. — Felvétetik legfeljebb 20 hallgató. 2. Kolozsvárott a magy. kir. Ferencz József tudományegyetem szem klinikáján. Tartja dr. Horv Károly egyetemi tanár. Felvétetik legfeljebb 15 hallgató. 3. Pozsonyban a magy. kir. állami közoktórház szemészeti osztályán. Tartja dr. Lippay Sándor közoktórházi főorvos. Felvétetik legfeljebb 12 hallgató. A résztvevő községi, kör- és hatósági orvosok az uti költség megtérítésén kívül nyolc korona napidíjban részesülnek. — A jelentkezések a választott hely megjelölésével április 30-ig a közgazgatósági hatóság utján a belügyminiszterhez intézendők, ki a felvétel felett dönt.

— **Szocialista gyűlés.** A vas és fém-munkások e hó 6-án vasárnap délután fél 3 órakor az otthon kávéház udvarhelyiségében gyűlést tartanak, melyen Jócsák nevű szocialista szónok is tart beszédet. A gyűlés a munkások gazdasági és politikai helyzetével foglalkozik.

— **Mutyi írók közt.** Szindarabról folyt a vita. Hogy kik nem írnak jó darabot és kik írnak — rossz darabot. Hogy senkise ír jó darabot. Szóval, hogy mindenki rossz darabot ír.

Azt mondja az egyik:

Én már le is mondtam arról, hogy eredeti darabokat írnak. Most már csak francia darabokat fogok átdolgozni.

Valaki megkérdi:

— Ugyan miért?

Mire az ifju író így felel, nem minden cinizmus élkül:

— Tudod kérlek, az irodalom olyan, mint a kártyajáték. Játsszani kockázattal jár, kibicelni azonban nem veszedelmes. Én, mikor a francia darabot átdolgozom, mit csinálók? Leülök a szerző mellé aki szerencsében van — és mutyit adok neki...

— **A Hortobágy hasznosítása.** A Hortobágy értékesítése és hasznosítása ügyében kiküldött bizottság legutóbb tartott értekezletén elhatározta, hogy javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, hogy a Hortobágyból 10,000 holdat kiszakít és értékesít. A tanács az értekezletről felvett jegyzőkönyvet a március 30-án tartandó közgyűlés elé terjeszti azzal, hogy a bizottságot egészítse ki, hogy végleg határozzanak ebben az ügyben.

— **Ellopott szerszámok.** Tegnap délután panaszt emelt a rendőrségen Szel Géza iparos, hogy valaki szerszámait ellopta. Szel a most épülő bábaképző intézetnél dolgozik, s tegnap mig ebédelni járt eltűntek a munkájához szükséges szerszámok. A rendőrség a tetteit keresi.

— **Árlejtés.** A beregszászi kir. törvényszék a nagyberezsnai kir. járásbírói épület helyreállítását 5308 korona 31 fillér azaz: Ötezer háromszáznyolc korona 31 fillér összeg erejéig engedélyezte. A fentemlített munka kivételének biztosítása céljából az 1905. évi április hó 18 ik napjának d. e. 10 órájára a beregszászi kir. törvényszék I-ső

emeleti 1 számú tanács termében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni. Az érdeklődők forduljanak a kamarához.

— **Mikor Dóczy verset farag.** Báró Dóczy Lajos nemrégiben Meránban tartózkodott. Az örökifju író persze itt is — hűségesen régi szokásához — csak női társaságokban forgott, de különösen sokat két szép budapesti asszony társaságában. Verset is rögtönzött a kedvükért és tiszteletükre: udvariasat, kedvesett és jókedvűt. Ime, itt következik:

Merani promenade.

Ha bejárom a meráni völgyet:

Nőt sokat látsz, de csak kettőt hölgyet.

Aki más arra szokott menni,

Az mind semmi!

Az egyik hamiskán néz világgá

A kék jókedv itt lett valóságga.

Születése percén már mosolyga:

Ez az Olga.

Komoly, hideg, szép a társa,

Rá sem hederit a bámulásra.

De oly hamis, amily ártatlanka

Ez a Janka.

Köztük ing egy gyöngye perere váró.

De mindenről már lekészt öreg báró.

Fecseg s szivart — görbén hamvadót — szí

Ez a Dóci.

— **Oláh fészkelődések Nagyváradon.** Nagyváradon, mint nekünk írják, napirenden vannak a magyarelleses tüntetések. A nagyvárad oláh diákok ugyanis nem férnek a bőrükben s színházban és koremban egyaránt tüntetnek a magyarság ellen. Tegnap este is rendeztek egy kis parázs tüntetést egyik nagyvárad vendéglőben, hogy négy tagból álló asztaltársaság egy zeneautomatával a Rákóczi-indulót játszatta. A Rákóczi-induló azonban nagyon sérthette az oláh diákok fülét, mert román nótákat kezdtek énekelni csak azért, hogy tulharsogják a zeneautomata hangjait. Végül követelték a vendéglőstől, h gy oláh n. tákat játszsasson a hangszeren. Csak természetes dolognak találjuk, ha az oláhoknak e jellemzhetetlen fellépését az ott levő magyarok szók nélkül nem tűrték s már-már tettlegességre került a dolog, a mikor egy rendőrőrsjárat megjelenésére az oláhok gyorsan elpárologtak a vendéglőből.

— **A spanyol király házassága.** Frigyes főherceg családjával néhány héttel ezelőtt látogatóban volt a spanyol udvarnál. Már akkor híre járt, hogy a látogatás a fiatal spanyol király házassági tervével van összefüggésben. A hír valóban bizonyult Alfonso király megkérte Frigyes főherceg leányának, Margit főhercegnőnek a kezét. A pápa azonban, kit a spanyol király értesített házassági tervéről, ellenezte a házasságot arra való utalással, hogy közeli rokonok. A spanyol király erre magántitkárárt, gróf Andoliniót Rómába küldte, aki magánkihallgatásra jelentkezett a pápánál, hogy rávegye a házassághoz való beleegyezéséhez. A tárgyalások ez irányban most folynak.

— **Szentföldi zarándokok.** Megemlékeztünk arról a szentföldi zarándoklásról, melyet a m. kir. állami menetjegyiroda rendezett a Szentföldre. A zarándokutra e hó 7-én mintegy 135 tagu társaság indult el Budapestről, honnan Fiuméba ment és ott a „Thália” hajóra felszállva folytatta a tengeren utját a szentföld felé. Az kiránduláshoz Debrecenből és csatlakoztak néhányan, köztük Krausz Vilmos főrabbi, aki nagy lelkesedéssel és szeretettel ír az utról. A Thália e hó 14-én öt napig tartó ut után Alexandriába érkezett, hol az utasok három napig tartózkodtak. Onnan vasuton Kairóba mentek és két napi ott időzés után tovább folytatták utjokat Jeruzsálem felé; e hó 21-én vonultak be Jeruzsálembe hol 12 napig időztek. Onnan kirándulnak Damaszkusba és megte-

kintik a vidék minden érdekesnek ígérkező részét és csak a jövő hó 6-án térnek vissza Budapestre.

— **Az udvari élet Budapesten.** Budapestről írják: A főváros népe csak ritkán élvezheti székvárosi mivoltát is. — A bécsi ember a Burg udvarára már csak akkor vetődik, ha történetesen vendégét kalauzolja, avagy a dolga arrafelé viszi. — De nekünk budapestieknek, még ujság, látványosság számba megy az udvari élet nem egy különösége. Hullámszik is a Szent-Györgytéren mostanság a déli órák alatt a fővárosi nép. Különösen esütörtökön voltak sokan, amikor a király Wekerle Sándort fogadta ötnegyed órai kihallgatáson. A vár udvarán nyüzsgöve majd egészen a Szent-György-térig sétálva várják a katonai zenekar felvonulását. — Amikor Wekerle kocsija a várba érkezett, ugyanakkor érkezett oda az első honvédegyezrednek mára kirendelt százada a honvéd zenekarral, amelyet Bachokarmester vezetett. A zenekar a várudvarba menet egy ismert régi magyar dalt játszott, amelynek ez a kezdete: Kinek nincsen szeretője, babája! A palota udvarán élénk sürgés forgás kerekedett Wekerle kihallgatása alatt. — József Ágost főherceg apósával, Lipót bajor herceggel utra készült. Kisjénöbe utaztak három napi vadászatra. A vasutra elkísérte őket Augusztia hercegnő is, aki atyjával egy kocsiban hajtattott ki a pályaudvarra. Utánuk ment József Ágost kocsija, amelyet magyar ruhás kocsis hajtott. — A főherceg vadászruhában volt. Amikor az udvari kocsik a várórság elé érkeztek a zenekar a Gotterhalte-t játszotta. Negyedórával később Nyiri Sándor honvédelmi miniszter hajtattott föl a várba. A miniszter polgári ruhában volt és a királyi kabinetirodába ment. A közönség csak két óra tájban oszladozott a várból.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Csapó Lajos ev. ref. 5 hónapos, Schwarc Aranka izr. 8 hónapos Vissiak Ferenc r. kath. 23 éves.

— **Ülés a kamaránál.** A kamara kereskedelmi osztálya tegnap délután ülésezett Szent Királyi Tivadar elnöklete alatt. Tárgyalta az osztály a fővárosi malom egyesület és a vidéki malom iparosok orsz. egyesületének átiratát, melyben arra kérték a kamarát, hogy lépjen fel azon visszás és egyoldalú kedvezmények ellen, melylyel ma a dalmát malmok bírnak, minthogy az ottan régi szabályok alapján fennálló és a vám-szövetség intézkedéseivel is ellentétben levő fogyasztási adó alól mentesek lévén, így a magyarországi malmokkal szemben egyenlőtlen kedvezményezett helyzetben vannak. Ezen a magyar malmok oda irányuló exportját szinte lehetetlenné tevő visszás helyzet megváltoztatására indított mozgalmat a szakosztály a kamara támogatására ajánlotta.

— **Teljes tanácsülés.** Tegnap délelőtt Kovács József polgármester elnöklésével teljes tanácsülés volt, mely alkalommal a március hó 30-án tartandó közgyűlés tárgyait készítették elő.

— **Tréfálás a szerencsével.** Vannak emberek, akiknek eleme a hecc. Nincsen embertársainknak olyan gyengéje és olyan érdeke, amit egy sikerült élceért oda ne áldoznának.

Egy ilyen, minden áron elmés urnak lett csaknem áldozatává egy fiúmei törekvő, fiatal hivatalnok.

Volt ennek az áldozatnak egy osztály-sorsjegye. Nemrégén Budapesten töltötte a szabadságát, itt vette egy nagy bankházban, meg is mutatta barátainak. Egyik megje-

gyezte magának a sorsjegy számát és a legközelebbi húzáskor fiúmei barátjának a bankház aláírásával elküldötte a következő táviratot:

— *Sorsjegyét kétszáz ezer koronával kihúzták.*

Délelőtt volt, mikor a távirat Budapestre érkezett. Az áldozat felbontja, elsápad, lecsappja a tollat, lehuzza karjáról a munkaujjast és megy be egyenesen az igazgató-jához. Megáll az íróasztala előtt és kerek egyszerűséggel, de annál határozottabban kijelenti:

Igazgató ur, maga gazember.

— Mi tetszik? — riadt fel megütődve a direktor.

— Maga svihák. Maga szédelgő. Maga rabszolgartató. Megvetem önt. Utálok önt. Leköpnő önt.

— Meg van maga bolondulva?

— Csak ennyit akartam elmondani. Alászólgálja. Nincs több dolgom az ural.

És eltávozott emelt fővel, mint aki a nagy vagyon biztosította szabadságát és függetlenségét már első percében legjobban használta ki. A kiállhatatlan főnöknek tartozott ennyivel és úgy érezte, hogy egy nagy adósságtól szabadult meg.

Azonban másnap bekövetkezett, amit mi már előre tudtunk s amit az áldozat csak a bankházával folytatott kétségbeesett sürgönyváltás után tudott meg.

Kiderült, hogy a sorsjegy nem nyert, kiderült, hogy az egész gazdagság és függetlenség — hecc csak, semmi más.

Tragikus fordulatot még sem vett az affér. A hivatalnok kénytelen-kelletlen visszament megalázkodva a hivatalába, ahol kellő megvárás után elnézték neki a goromba felbuzdulást.

Felhuzta megint a munkaujjast, de hogy azóta kissé feszült a viszony közte és a direktora között az természetes.

— **Eljegyzés.** Förster Nándor miniszteri tanácsos és neje Krantz Irma leányát Arankát eljegyezte Kopeczek György debreceni műépítész.

— **Adományok.** A siketnémák javára a következő adományokat vettem s nyugtázom köszönettel: Nyergesujfalu község 1 korona, Nyirlugos község 50 fill., Felsőszabolcsi egyházmegye 40 kor., Parasznya község 2 kor., Ócsöd község 3 kor., Ófulak község 2 kor., Nagygunmadarasi ev. ref. egyház 2 kor., Debreceni helyi vasút részv. társ. 30 korona, Hajdumegye 400 kor., Dávidházi Sándor vármegyei aljegyző hivatalában levő persely 6 kor. 32 fill., Schenk Adolf Lédec 2 kor., Magy. kir. bányai igazgatóság Selmecbánya 5 kor. Füleky Pál egyesületi pénztáros.

— **Utea a Homokkertben.** A homokkerti lakók azt kérték a városi tanácstól nyisson nekik egy rendes utcát. A tanács mielőtt a kérelem felett határozott volna, a mérnöki hivatal bizta meg, vizsgálja meg szükséges-e és lehetséges-e ott utcát nyitni. A mérnöki hivatal az utca nyitását szükségesnek találta és a tanács teljesítette is a homokkertiek kérelmét, de miután erre a célra a városnak fedezete nincs, csak az esetben rendel el az utca nyitást, ha a költségeket a lakosság arányosan viseli. A homokkertiek ezen határozat ellen fellebbeztek a közgyűléshez. A közgyűlés a tanács határozatát helyben hagyta mi ellen a homokkertiek újabb felebbezést jelentettek be. A tanács azonban a felebbezést, a törvény alapján, mely azt mondja, két egybehangzó határozat ellen nincs felebbezés, elutasította. — A homokkertiek ebben sem nyugodtak meg, a felebbezést elutasító határozat ellen felfolyadással éltek a közgyűléshez. A március 30-án tartandó közgyűlés határoz a homokkertiek kérelme felett.

— **LETZTER JOZSEF** fényképészeti festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. d. Ujfalussy-ház. Allandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál levő kiskertben.

x **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában nagy változás és átalakítás miatt az összes raktáron levő áruk *rendkívül leszállított áron* adatnak el. Egyes áruk, melyek teljesen kiáruultatnak *gyári áron alól is.*

x **1 kilogram** szép mazsola 36 kr., 1 kg. papir héju dió 20 kr., 1 kg. boszniai szilva 10 kr., 1 kg. családi kávé 1 frt 20 kr., Kertész Miklós fűszerüzletében. Csapó-u. és kenyérpiac sarkán.

Egyveleg.

Virágfakadás.

Mikor Pista barátom még nem vetette el Rózsikát, neki is sok baja volt a nénivel, mert a néni ki nem állhatta a szerelmeskedést. — Pista tehát úgy akart segíteni magán, a hogy a „Virágfakadás“-ban látta. Ha jött a néni: veszekedett Rózsikával, ha elment: összecsókolózott Rózsikával. Egyszer azonban rútul megjárta.

Igy történt: Pista és Rózsika vigan enyelegtek az ebédlőben. A néni ugyanis a malacokat etette. A malacok jóllaktak, a néni bejött.

Rózsika ugyan ne fecsegen ilyen ostobaságot!

Pista! Már bizony mondom! A Marsban emberek laknak!

Rózsika: Hát hülyének tart engem?

Pista: No nem éppen!

Rózsika: Hallja Pista, kikérem magamnak az ilyen gorombaságot!

Pista: Ki ahogy megérdemli!

Néni: Fiatal ur, ez már csakugyan nem járja. Szebben is beszélhetne a lányommal! Végre is mindennek van határa!

Pista: De ha nem lehet vele másképp beszélni!

Rózsika: Ezt tovább rem tőröm! (A néni kimegy és becsapja maga után az ajtót. Pista Rózsikához akar szaladni, hogy megölelje.)

Rózsika: (elháritja magától) Ugyan menjen, maga goromba fráter!

Pista: Hiszen tudod, csak játék volt.

Rózsika: Köszönöm az ilyen játékot! Én nem vagyok hülye. Végre is mindennek van határa. A néninek tökéletesen igaza van.

Pista: Ugy? Hát alásszolgája kisasszony!

(Pista elrohan, Rózsika egy székbe roskad és keservesen sir. A néni bejön, ravaszul mosolyog. T. i. neki is van egy esőpp esze.)

Néni: No mi az kisasszony? Nem ütött be a Virágfakadás? (Hozzámegy, megcirógatja.) Lásd Rózsikám az sem jó ám, ha a nénéteket olyan nagyon be akarjátok csapni!

Az elkéült hölgy.

Kedden este három, elegánsan öltözött hölgy sétált a Lőrincskapu utcában. Mikor a Hummel utca sarkára értek, a középső hölgy hirtelen rosszul lett és ájulás környékezte. Csak még annyit tudott mondani:

— Ecetet, hamar ecetet!

Az egyik hölgy berohant egy kis Hummel-utcai fűszereshez és jajveszékelve kért egy kis ecetet. Az öreg fűszeres eszeveszetten kapkodott a polcon és odanyújtott egy üveget a hölgynek, a ki elsietett társnője felélesztésére.

Az előbb gyöngékedő hölgy már alig tudott magáról. Elkezdtek hát ketten is ke-negetni, de már az első dörzsölésnél rémulve

vették észre, hogy a szerencsétlen asszony arca egészen elkékült. Még jobban kezdtek hát dörzsölni, de a hölgyek ijedelme mindegyre nagyobb lett, mert az előbb halványkék arc most már sötétkékre változott.

Ekkor már egy rendőr is érkezett, a ki a legközelebbi lámpa alá cipelte a hölgyet és iszonyodva szemlélte az egész elkékült arcot.

— Az istenért, hét mit csináltak ezzel az asszonysággal? — fakadt ki a rendőr.

— Elájult és ecettel dörzsölgettük — felelték a hölgyek.

— Hadd lám azt az üveget!
Uramfia! hát kékitő volt benne!

SZÍNHÁZ.

* **Színházi hírek.** Szombaton kerül másodszer színre Vályi Nagy Gusztáv 3 felvonásos drámája a „Gábor diák”.

Hétfőn lesz a bemutatója Lehár Ferenc 3 felvonásos daljátékának „Mulató istenek”-nek. A jobb szerepeket, Sugár Aranka, Krémerné Lili, Püspöki Rózsi, Mezei Andor, Csontos Gyula, Krémer Jenő, Iványi Antal, és Szilágyi Aladár játsszák.

A „Rátartós királykisasszony” című 3 felvonásos daljáték zongora próbái megkezdődtek.

TAVIRATOK.

Az orosz forrongás.

Pétvávár, március 24. A sajtóbizottság az összes könyvek előzetes cenzurájának megszüntetését határozta el.

Tiflisz, március 24. A kutói kormányzóságban az ostromállapotot kihírdették.

Pétvávár, március 24. „Russe-Courre Slogo” illetékes oldalról értesül, hogy a hadügyminiszter lemond állásáról. Utódjául Komarov, vagy iroda-főnöke Rödiger, vagy Polivanov tábornok van kiszemelve.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

New-york, március 24. A földalatti villamos vasuton 2 motoros összeütközött. A kocsiokban levők közül száznál többen megsebesültek, köztük sokan életveszélyesen. A kocsivezető és a kalauz szörnyen haltak. A szerencsétlenség megtörténtkor a férfiak fejüket vesztve kirohantak a kocsiokból és összegázolták, agyontaposták az utjukba levő asszonyokat és gyermekeket.

Az új orosz kölcsön.

Pétvávár, március 24. Ma írták alá az orosz bankokkal ideiglenesen kötött szerződést a tervezett 5 százalékos 200 milliós rubeles belső kölcsön 150 milliójának átengedését illetően. A kibocsátási árfolyamat 90 százalékban állapították meg.

A sully katasztrófája.

Páris, március 24. A „Sully” nevű hajó, amely a Hologöbölben hajótörést szenvedett, valószínűleg odaveszett, mert az a dán társulat, mely a hajó kitérésével foglalkozott, beszüntette a munkát.

A román válaszfelirat.

Bukarest, március 24. A kamara 97 szóval öt ellenében elfogadta a trónbeszédre adott válaszfeliratot.

Verne Gyula meghalt.

Amiens, március 24. Verne Gyula világhírű regényíró ma délután meghalt.

Budapesti gabonatözsde

Budapest, márc. 24.

(Déli zárlat.)

Buza kínálat vételkedv gyöngé. — Bá-

gyatt irányzat mellett 16,000 métermázsá került forgalomba 5—10 fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonaneműek közül rozs 10 fillérrel olcsóbb, tengeri változatlan, a többi változatlan. Idő: változó.

Buza áprilisra	18.52—54.
„ májusra	18.34—36.
„ októberre	16.68—70
Roszs áprilisra	14.86—88
„ októberre	13.52—54.
Zab áprilisra	14.06—08.
„ októberre	11.90—92.
Tengeri májusr	15.04—06.
Repce májusra	15.40—60.

Törvénykezés.

§ **Verekedés.** Régi elintézetlen ügyük volt D. Nagy Antal és Olasz (Orosz) Sándor hajduböszörményi lakosoknak, akik évégett nem a legjobb barátságban éltek egymással. A múlt év október hó 17-én a két haragos összetalálkozott az utcán és szóváltásba elegyedett, aminek az lett a vége, hogy öltre mentek és ütlegelni kezdték egymást. Javában folyt a verekedés, mikor Kis András a színhelyre érkezett, aki segítségére kelt Olasznak és így egyesült erővel támadtak Nagy Antalra. Ezt látva a veszedelemben forgó ember nővére, D. Nagy Margit szintén a verekedők közé állt és egy oke bittal igyekezett megvédelmezni az egyesült erő ellen testvérét. A csata hevében Kiss Antal kikapta a harcias amazon kezéből a botot és hatalmasan ráütött azzal annak kezére 20 napon belül gyógyuló sebet ejtve középső ujján. A harcképtelenné tett menyecske annak idején bepanaszolta a kegyetlen ütésért Kiss Andrást, kinek ügyét tegnap tárgyalta a törvényszék. A vádlott tagadta az ellene emelt vádat, de több tanu vallomása megerősítette bűnösségét. A törvényszék súlyos testi sértés büntetésében mondta ki bűnösnek és ezért 2 havi börtönrre és 10 korona pénzbírságra ítélte. Az ítélet jogerős.

Nyiltér.

Glycerin szappan

ugy felnőttnél, mint gyermekekné a leggyöngébb korban a legkínóbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár Schandlbauer, Frühwald, Breus Károly Gusztáv, Schan dibauer sib... álltal legjobb eredménnyelhasznált.

M. Á. Vasutak

menetrendje

1904. október hó 1-től.

Debrecenből indul:

Budapest felé (vegyesvonat)	d. e.	9	30
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	3	16
Budapest felé (gyorsvonat)	regg.	4	57
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	8	07
Budapest—Nagyvárad felé	este	12	31
P.-Ladány—Nagyv. mind. kedd	d. e.	10	12
Csak P.-Ladányig	este	11	10
Csak P.-Ladányig motor menet	regg.	8	08
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	5	56
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	3	51
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	6	56
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	7	50
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	2	27
Csak Szatmár	reggel	12	10
Miskolc—Kassa felé	reggel	5	13
Miskolc—Kassa felé	este	8	56
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	6	11
Csak Nyiregyházaig	d. u.	4	19
m. á. vasutól	reggel	12	35
vásártérről	reggel	5	44
m. á. vasutól	reggel	5	09
vásártérről	reggel	8	16
H.-Böszörmény	d. e.	8	07
vásártérről	d. e.	11	16
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	25
felé	d. u.	4	33
vásártérről	d. u.	4	11
m. á. vasutól	d. u.	12	12
vásártérről	d. u.	12	46
vásártérről	este	12	46
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	6	35
F.-Abony felé vásártérről	reggel	4	36
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4	06
Derecske—N.-Léta felé	reggel	4	23
Derecske—N.-Léta felé	d. u.	9	35
Derecske—N.-Léta felé	d. u.	4	31

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.		
A déli 12 ó. 07 p.-kor ind. sz. v.	este	1	50
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	6	40
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor ind. gy. v.	este	5	45
		9	35

Bpestől Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 06 p.-kor érk. gy. v.	reggel		
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	7	25
Az este 6 ó. 41 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	9	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	2	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	reggel	7	05
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este		
		9	15

Debrecenbe érkezik:

Budapest felől (személyvonat)	d. u.			
Budapest—Nagyvárad felől gy. v	este	2	2	
Budapest—N.-várad felől	éjjel	6	41	
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	2	24	
Csak P.-Ladánytól	reggel	2	15	
Csak P.-Ladánytól	reggel	5	15	
Csak Szatmár felől	reggel	8	40	
Szatmár—M.-Szigetről	d. e.	4	46	
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	11	37	
Csak M.-Szigetről	este	3	55	
Szatmár felől	este	10	01	
Csak Szatmárról	reggel	6	40	
Kassa—Miskolc felől	d. e.	8	30	
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	8	31	
Csak Nyiregyházaól	d. u.	11	50	
Kassa—Miskolc felől	reggel	7	43	
vásártérről	reggel	7	36	
mávasuthoz	d. e.	4	40	
vásártérről	este	7	23	
B.-Sz.-Mihály	este	11	06	
mávasuthoz	este	11	12	
H.-Böszörmény	este	6	51	
mávasuthoz	este	6	57	
felől	vásártérről	d. u.	9	46
vásártérről	d. u.	8	52	
vásártérről	d. u.	1	28	
mávasuthoz	d. u.	3	34	
F.-Abony felől vásártérről	d. u.	3	35	
F.-Abony felől mávasuthoz	d. u.	5	45	
O.-Köcs—Polgár felől vás. t. ére	reggel	5	44	
O.-Köcs—Polgár felől mav.-hoz	reggel	7	54	
Derecske—Nagy-Léta felől	reggel	7	15	
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.	7	13	

Lovass és Ladányi

féle divatáru üzleteket megvet-
tük. Az összes tömegáru
Piac utca 7 sz.
Vecsey-ház.
rendkívüli olcsó áron eladatnak.
Donogán és Somossy
állandó főüzlete

Kistemplombazár.

A DEBRECENI HITELBANK

Részvénytársaság

1. é. február 1-én.

megkezdte működését

Kölcsönöket nyújt váltóra, köl-
csészvényekre, értékpapírokra árukra

Óvadékkölcsönöket ad bérloknek
és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses amortizá-
ciós kölcsönöket engedélyez földbirto-
kokra és házakra.

a legkedvezőbb feltételek mellett.

Elfogad betéteket betéti könyvecs-
kére és folyószámlára a legmagasabb
napi kamatláb mellett kamatozta-
tás véget vesz és elad mindennemű
értékpapírt és ércpénzt, valamint

Elfogad megbízásokat ilyenek vé-
telére vagy eladásására és minden a
bankszakmába vágó ügyek kötésére

Üzleti helyiség Széchenyi utca
1 sz. I em.

Az igazgatóság

70%-a az emberiségnek

szenved étvágytalanságban, emésztés-
hiányban, melynek szomorú követ-
kezményei vannak. Egy segítség van
ellene: a mindennapi borhoz öntünk
Rohitsi Tempel-forrásvizet s meg kell
inni reggeli előtt, de még jobb a
Rohitsi Stiria-víz. Kapható Budapesten:
Hoffmann Józsefnél, Báthory-utca 8.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a

„TRIAS“ 313—*

2—3 napi lefekszéssel a folyást utóba
és fájdalom nélkül felelősség mellett meg-
szünteti. A legrégebb s legelhanyagoltabb
folyásban szenvedők is biztos gyógyulást
remélhetnek. — Férfiaknak kor. 275 nőeknek
3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve
küldetik. Fecskendők külön 1 korona. —
Raktár Budapesten Török József gyógy-
szertárában Király utca 12 és a legtöbb vidéki
gyógyszertárban. — Titoktartás mellett
küldi a készítő is Papp gyógyszerára Tisza-
szentimrén Főutca 101 szám.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziser, a mely
már több mint 33 év óta meg-
bizható bedörzsölésül alkalmaztatik
köszvényél, csúznál és megfázéseknél.

Intés. Silányabb utánaatok miatt
bevételekért óvatossak le-
gyünk és csakis eredeti üvegeket
dobozokban „Horgony“ védjeggyel
és a „Richter“ cégjegyzéssel fogad-
junk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.
árban a legtöbb gyógyszerárban
tapható. Főraktár: Török József
gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csasz. és kir. udvari szállító.
Rudolstadt.

Fiatal báró

ősrégi, legismertebb hazai mágnáscsalád ivadéka, vidéki ál-
lami tisztviselő barátom óhajtana

megnősülni.

Igénei: polgári házias nevelésű 18—20 éves hajadon, özvegy
vagy elvált asszony, 90-100.000 korona hozomány, melyből csak
30-40.000 koronára reflektálna, többi lehet ingatlan vagy más
vagyon, mely után az életjáradék a háztartáshoz használatnak
fel. Ajánlatok, melyek csak közvetlen rokonoktól fogadhatók
el, „Méltóságos“ cím alatt (9670 sz.)

Schwarz József központi hirdetőjébe:
Budapest, Marokkai utca 4. intézendők

Titoktartás becsületszóra biztosított.

Keil-lakk

legkitünőbb mázó-lakk puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Glasur“ fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.

Nyiló virágok, esokrok, koszorúk!

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyü-
mölcsfák, diszcserejek, gömbákácfákat és más kertészethe vágó
növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olesó ár és pontos szállítás biztosított.

és halhólyag-óvó különlegességek valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban!

Orvosilag ajánlva! Föltétlen biztos!

Árak koronaértékben!

Tucatonként: **2, 4, 6, 8, 10, 12.**

Bouts-americans (mag óvszer), tucatonként 6, 8, 10. **Női óvszer** „Pessarium ecclusivum” Mensinga tanár szerint, orvosi rendelethez adatik ki. Ára 3—5 korona. **Valódi francia óvó biztonsági szivacsok** (safely-sponges) ára tucatonként 6—12 kor.

Uj! Auto vaginal spray! Uj!
a legbiztosabb és legkényelmesebb női különlegesség. Sok ezer elismerő nyilatkozat! Ára kor 15.

Diana-öv (havibaj-kötő) **Haskötők.** Gummi göresér-harisnyák, fecskendők, irrigátorok, bidets stb., a legolcsóbb árak mellett.

Fontos!! SÉRVBEN SZENVEDŐK Fontos!!

Keleti-féle legujabb cs. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus gummi-pelotával, a legtökéletesebb a maga nemében! Nem csuszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő fekvése által felülmul minden más gyártmányt.

Árak: Egyoldalu... 12 korona.
Kétoldalu... 24 korona.

Legujabb kimerítő árjegyzéket zárt borítékban, titoktartás mellett küld

Keleti I. orvos-sebészeti mű- és kötészergyár. Alapítva 1878.
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

E hirdetésre hivatkozók gummiáru rendeléseknél 20% árkedvezményben részesülnek.

50 évi siker

ESZÉKI...
arckenőcs
és eszéki...
Szalvator
szapannal

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

Dienes J.C. „Szalvator”
gyógyszertárból
ESZÉKEN, Felsőváros

1 tégely eszéki arckenőcs ára 70 fill. és 1 kor.
1 drb. Szalvator szapannal ára 1 kor.
1 tégely kézi paszta ára 1 kor. 20 fill.
Lyon rizspor kis doboz 1 kor. nagy doboz 2 kor.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és megfelelnek tökéletesen a 71,012 sz. B. m. rendeletnek.

Főraktár Budapesten

Török József

gyógyszerésznél

VI. Király-utca 12. és Andrássy-ut. 29 szám.

A Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

Debrecen.

50 tag részére alkalmi egyesületet alakít

100 drb. 3⁰/₁₀₀ magy. jelzálog nyerem. sorsjegy

együttes megvásárlására oly formán, hogy a tagok

20 korona

havi részletet fizetnek be 25 hónapon át és a felszámolásakor minden résztvevő a társasági vagyron 50-ed részét kapja ki.

Az időközileg befolyt nyeremények a társaság vagyronát képezik.

Évenként **3 huzás**; főnyeremények: **200,000, 100,000 és 75,000 korona.**

Jelentkezések csak fenti korlátolt számban fogadtatnak el. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt fenti intézet.

Első kézből a gyárban vásárol Ön olcsón legjobban.
Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyárban.

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és hangfokozó gerenda feltalálója.

BUDAPEST, II., LANCHID-U. 5. SZ.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (ciclitás) fa-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk. 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, forinttól feljebb a legjobb felszereléssel.

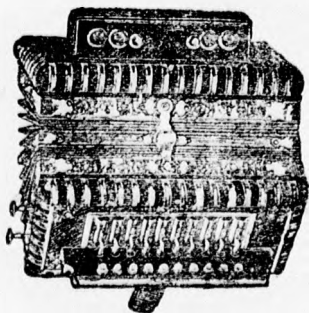
Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyab hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítás 4—frt.

TÁROGATÓ.

rózsafából, uj ezüst billentyűvel és iskolával, 30—frttól feljebb **Harmoniumok** világhírű legjobb gyártmány 65.—frttól feljebb

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett jutányos árban, elismert jó minőség. a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

Harmonikák, legjobb, erős elpusztíthatatlan hangokkal, 2 50- 3.—, 4.—, 5.—forinttól feljebb. **különleges** acél hangu hangversen yharmonikák, saját minták.

Javítások az összes hangszereken, különleges szakszerű pontossággal. jutányos árban eszközöltetnek,

Kezesség minden egyes hangszernél.

Kivitel nagyban és kicsinyben

Ajegyzők minden hangszerről kiváratra ingyen és bérmetve küldetük,

